

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 450/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål angående Depåbiblioteket i Kuopio

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 450/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Minna Reijonen (Sannf):

Vad har regeringen vidtagit för åtgärder för att bevara depåbiblioteket på en kostnadseffektiv plats, det vill säga på nuvarande plats i Kuopio och trygga dess finansiering även i framtiden?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Depåbiblioteket är ett nationellt bibliotek som betjänar såväl landets vetenskapliga, allmänna som andra bibliotek. Depåbiblioteket minskar bibliotekens behov av egna lokaliteter och ser till att materialet som tagits in i samlingen på ett kostnadseffektivt sätt är tillgängligt för dem som behöver information.

När det gäller att trygga den framtida finansieringen av Depåbiblioteket har regeringen i den fjärde tilläggsbudgeten för 2020 (4.6.2020) beslutat att avsätta ytterligare ett anslag på 81 000 euro till Depåbiblioteket för att täcka finansieringsbehovet för väsentlig grundläggande verksamhet. Dessutom har Undervisnings- och kulturministeriet tagit hänsyn till den nuvarande ekonomiska situationen för Depåbiblioteket vid anslagsberedningen i samband med budgeten för 2021.

När Depåbibliotekets ställning granskades i samband med centralförvaltningens reformprojekt Kehu och Virsu 2015 var utgångspunkten att Depåbiblioteket i Kuopio var en alltför liten enhet för att fungera som ett självständigt ämbetsverk. Det fördes fram att Depåbiblioteket skulle slås samman med Nationalbiblioteket, som sköter nationella uppgifter och fungerar i anslutning till Helsingfors universitet, och flyttas från Kuopio till S:t Michel.

Depåbibliotekets verksamhet och alternativa placeringsorter har utretts i flera olika grupper där företrädare för Depåbiblioteket, Nationalbiblioteket, Helsingfors universitet och Undervisnings- och kulturministeriet suttit med. De riktlinjer som Sipiläregeringen drog upp hösten 2018 var att sammanslagningsprojektet inte skulle föras vidare under regeringsperioden.

Helsingfors universitet har som villkor för en eventuell sammanslagning att Depåbiblioteket flyttas till S:t Michel där universitetet även har annan verksamhet såsom lokaliteter för Nationalbibliotekets samlingar och S:t Michels digitaliseringscenter.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 450/2020 rd

Depåbibliotekets nuvarande lokaliteter var ursprungligen SOK:s lagerlokaler som har färdigställt 1975. Enligt en utredning som i slutet av hösten 2019 utfördes på uppdrag av Senatfastigheter borde byggnaden renoveras. Samtidigt skulle Depåbiblioteket förses med de extra utrymmen som man bedömer att kommer att behövas från 2023. Utredningen visade att utan renoveringar skulle byggnaden ha en teknisk livslängd på cirka 5 år kvar.

Om renoveringen av Depåbiblioteket skulle framskrida enligt den preliminära planen och den egentliga planeringen skulle inledas inom en snar framtid, skulle den nuvarande årshyran på cirka 600 000 euro (2019) efter renoveringen stiga med 1,4 miljoner euro från 2024 enligt preliminära beräkningar.

Både Depåbiblioteket och Nationalbiblioteket har nationella lagstadgade uppgifter som medför kostnader, inklusive lokalitetsutgifter, som Undervisnings- och kulturministeriet svarar för. Att skaffa ytterligare lokaliteter är aktuellt för båda biblioteken. Depåbiblioteket behöver extra lokaliteter i samband med renoveringen. Från 2024 kommer Nationalbiblioteket att behöva lokaliteter för tidningssamlingar och från 2030 lokaliteter även för andra samlingar. Enligt preliminära beräkningar från Helsingfors universitet och Nationalbiblioteket kommer de fasta tilläggskostnaderna för de extra lokaliteterna år 2030 att uppgå till 980 000 euro per år.

Om Depåbiblioteket fortsätter som en självständig enhet i Kuopio, kommer byggnaden att renoveras och Depåbiblioteket får de extra lokaliteter som behövs, och om Nationalbiblioteket får de extra lokaliteter som behövs, beräknas de totala fasta tilläggskostnaderna för båda biblioteken att uppgå till 2 380 000 miljoner euro år 2030 (alternativ A).

I ett annat alternativ (alternativ B) skulle Depåbiblioteket slås samman med Nationalbiblioteket och dess verksamhet flyttas till S:t Michel, och där skulle extra lokaliteter anskaffas. Då skulle man slopa Depåbibliotekets lokaliteter i Kuopio och Nationalbibliotekets gamla lokaliteter i S:t Michel. Från 2030 skulle de fasta tilläggskostnaderna, inklusive robotteknik som ska anskaffas, uppgå till 1 500 000 euro per år i det här alternativet.

Alternativ A och B sammantaget: Preliminära beräkningar visar att om Depåbiblioteket flyttas till S:t Michel och Nationalbibliotekets extra lokaliteter byggs i samma stad skulle de fasta tilläggskostnaderna bli cirka 880 000 euro billigare per år än om Depåbiblioteket i Kuopio renoveras och Nationalbibliotekets extra lokaliteter byggs i huvudstadsregionen.

I fråga om engångskostnader, såsom utgifter för att planera lokaliteter och flytta material samt flyttkostnader, skulle det vara förmånligare om biblioteken förblir separata enheter: engångskostnaderna skulle vara 530 000 euro. Om biblioteken slås samman och en gemensam byggnad skulle byggas i S:t Michel skulle engångskostnaderna för sammanslagningen uppgå till cirka 4 100 000 euro.

Undervisnings- och kulturministeriet tryggar förutsättningarna för en depåbiblioteksverksamhet av hög kvalitet även i framtiden. Depåbibliotekets verksamhet är kostnadseffektiv och

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 450/2020 rd

snabb, personalen är motiverad, likväl är användarna med allt från universitetsbibliotek till kommunala bibliotek liksom forskarna nöjda med de tjänster som biblioteket erbjuder. Därför är det ett beaktansvärt alternativ att Depåbiblioteket förblir en självständig enhet under Undervisnings- och kulturministeriet.

Helsingfors den 17 juni 2020

Forsknings- och kulturminister Hanna Kosonen